

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY

A

TS-L9CACINT

DIDAKTICKÝ TEST

Maximální bodové hodnocení: 60 bodů

1 Základní informace k zadání zkoušky

- Didaktický test obsahuje 40 úloh.
- Časový limit pro řešení didaktického testu je 60 minut.
- Povolené pomůcky: pouze psací potřeby.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď se body neodečítají.

2 Pravidla správného zápisu do záznamového archu

- Odpovědi pište do záznamového archu.
- Odpovědi zaznamenávejte modrou nebo černou propisovací tužkou, která příše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu. Nebudou však předmětem hodnocení.
- Zápis uvedené v záznamovém archu mimo vyznačená bílá pole nebudou hodnoceny.

3.1 Pokyny k otevřeným úlohám

- Otevřené úlohy neobsahují nabídku možností odpovědí. Jejich řešení je zpravidla slovo nebo krátký text.
- Odpovědi zapíšte do záznamového archu do příslušného bílého rámečku.
- Odpovědi pište čitelně! Rozlišujte VELKÁ a malá písmena.

3.2 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Uzavřené úlohy obsahují nabídku odpovědí. V uzavřené úloze nebo podúloze je pouze jedna nabízená odpověď správná.
- Správnou odpověď zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu.

8. A C D E

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvěte pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole. Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědí (např. dvě zakřížkovaná pole) bude považován za nesprávnou odpověď.

8. A C E

Testový sešit neotvírejte, počkejte na pokyn!

1 bod

1 Která z následujících vět je napsána správně?

- A) Kromně sestry tam byla celá rodina.
- B) Samozřejmně jí bylo jedno, jak se jmenuju.
- C) Celá situace působila na všechny přítomné dojemě.
- D) Venku už byla veliká zima a mně začaly drkotat zuby.

1 bod

2 Která z následujících vět je napsána správně?

- A) Nezlob se už na ní.
- B) Viděli jsme jí na divadelním představení.
- C) Každý týden se podíváme k naším rodičům.
- D) Kdyby byli opatrnejší, nemusela to být jejich vina.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 3–4

Málokteré dítě si pamatuje na den, kdy se se svým otcem setkalo poprvé; Vittoria to však dokázala. Bylo jí tenkrát osm let a bydlela tam, kde odjakživa – v *Orfanotrofio Sienna*, katolickém sirotčinci nedaleko Florencie, opuštěná rodiči, které nikdy nepoznala. Toho dne pršelo. Jeptišky ji dvakrát volaly k večeři, ale ona jako vždy předstírala, že neslyší. Ležela venku na dvoře, pozorovala dešťové kapky... cítila, jak dopadají na její tělo... a snažila se uhodnout, kam dopadne ta příští. Jeptišky volaly znova a strašily ji, že dostane zápal plic. Pak se snad tohle nemožně svéhlavé dítě přestane tak starat o přírodu.

(D. Brown, *Andělé a démoni*)

1 bod

3 Který slohový postup se uplatňuje ve výchozím textu?

- A) popisný
- B) úvahový
- C) vyprávěcí
- D) výkladový

1 bod

4 Vypište z výchozího textu synonymum ke slovu *umíněný*:

VÝCHOZÍ BÁSEŇ K ÚLOHÁM 5–6

Na obličeji slunce kreslilo mi
milióny teček
řeka teče mezi stromy
mezi stromy řeka teče
a já chodím bloudím jako tichá řeka
mezi lidmi všemi
hledím k zemi co mě čeká
co mě čeká v zemi

(J. Nohavica, *Podzemní prameny*)

1 bod

5 Který z následujících básnických prostředků se nachází v podtrženém verši?

- A) protiklad
- B) nadsázka
- C) přirovnání
- D) zosobnění

VÝCHOZÍ TEXT 2 K ÚLOZE 6

Epanastrofa – básnická figura, která je založena na opakování stejného slova či slovních spojení na konci jednoho a na začátku následujícího verše.

(www.wikipedie.cz)

2 body

6 Vypište z výchozí básně epanastrofu:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7–9

Severní obchvat Prahy má tři varianty, dohadují se o ně město, kraj a obce. Podle starostů by to ulevilo dopravě uvnitř Prahy, ale také usnadnilo lidem z obcí okolo Prahy cestu do hlavního města. Takzvanou regionální variantu podporuje kromě starostů i iniciativa Auto*Mat. „Původní varianta návrhu je dnes právně neprůchodná,“ uvádí zástupce iniciativy.
(Náš region, únor 2012, upraveno)

2 body

7 Která z následujících úprav nejlépe odstraňuje nejasnou formulaci v první větě druhého souvětí?

- A) Jak říkají starostové, tak by to ulevilo dopravě uvnitř Prahy
- B) Podle starostů by ukončení dohadů ulevilo dopravě uvnitř Prahy
- C) Podle starostů by postavení obchvatu ulevilo dopravě uvnitř Prahy
- D) Podle starostů ze Středočeského kraje by to ulevilo dopravě uvnitř Prahy

1 bod

8 Nahraďte podtržený větný člen odpovídající větou vedlejší:

1 bod

9 Nahraďte slovo *varianty* z prvního souvětí vhodným českým výrazem:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 10–14

Dneska jsme s babičkou umyli celý dům odhora dolů. Babička trpí utkvělou představou o bacilech. Je přesvědčená, že na ni číhají v záloze, aby se na ni vrhli a přemohli ji. Myslím, že to mají na svědomí ty reklamy na čisticí prostředek na záchodové mísy, kde zobrazují „bacily“ ve velikosti vzrostlých trpaslíků, jak vykukují ze záhybů toalety a zároveň se pošklebují. I když jsem tu reklamu viděl stokrát, stejně si nemůžu vzpomenout na jméno toho výrobku.

(S. Townsendová, A. Mole – léta v divočině)

1 bod

10 Která z následujících možností obsahuje obrazné pojmenování?

- A) i když jsem tu reklamu viděl
- B) stejně si nemůžu vzpomenout
- C) dneska jsme s babičkou umyli celý dům
- D) reklamy na čisticí prostředek na záchodové mísy

1 bod

11 Které z následujících tvrzení vyplývá z textu?

- A) Babička lehce onemocní.
- B) Bacily jsou nebezpečné zejména na toaletě.
- C) Babička žádné reklamy na čisticí prostředky nezná.
- D) Vypravěč neví, jak se jmenuje čisticí prostředek z reklamy.

1 bod

12 Kterým z následujících výrazů lze v textu nejpřesněji nahradit spojení je přesvědčená?

- A) bojí se
- B) zdá se jí
- C) je si jistá
- D) neumí si představit

1 bod

13 Vypište z textu ustálené slovní spojení přídavného a podstatného jména:

2 body

14 Kterým z následujících výrazů lze nahradit příslovce jak, aby význam textu zůstal nezměněn?

- A) že
- B) které
- C) jakmile
- D) zatímco

max. 2 body

15 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je napsána se správnou interpunkcí (ANO), či nikoli (NE):

- 15.1 Nejde o to riskovat život, ale překonat strach.
- 15.2 Proč se to všechno přihodilo jsem nikdy nepochopila.
- 15.3 Byla to ta kniha, kterou si půjčil a kterou mi léta nevrátil.
- 15.4 Těší mě, že když čtu cizojazyčný text nemusím hledat ve slovníku.

2 body

16 Která z následujících možností není souvětím?

- A) Kapsy plátěných kalhot si přecpal penězi, co jich jen našel.
- B) Vůbec mu nepřisko na mysl, že by na Marsu zůstali ještě jiní lidé.
- C) Letěl přes trávník, nahoru po schodech, do domu a pak tmavou halou.
- D) Vešel do kina Elite a pustil si film, aby na svou odloučenosť zapomněl.

3 body

17 Uspořádejte následující úryvky (A–D) tak, aby sestavený text dával smysl:

- A) Někdy je však obsazeno nebo nemá potřebných dvacet až padesát korun na nocleh. Za čtyři roky na ulici má svou strategii, co v takovém případě dělat.
- B) Pětapadesátiletý Richard prodává v metru Nový prostor.
- C) Zima je pro něj, jako pro každého člověka bez domova, obdobím, kdy jde o život. Nejčastěji přespává na lodi Hermes nebo v jiné ubytovně pro bezdomovce.
- D) Začíná to oblečením. Richard s sebou v zimě nosí pláštěnku a mikrotenové sáčky.

(Respekt 51-52/2011)

17.1 _____

17.2 _____

17.3 _____

17.4 _____

4 body

18 Uspořádejte následující úryvky (A–F) tak, aby sestavený text dával smysl:

- A) Vstal v devět hodin, nasnídal se a pracoval do dvanácti. Během této doby bifloval nový materiál.
- B) Kolem sedmé zašel naproti k Henriku Vangerovi a probíral s ním otázky, které se mu během dne vynořily v hlavě.
- C) Pak si za jakéhokoliv počasí vyšel na hodinovou procházku. Odpoledne obvykle pokračoval v práci doma nebo v kavárně U Zuzany a zabýval se buď zpracováním informací, které dopoledne přečetl, nebo napsal kapitolu Henrikovy budoucí autobiografie.
- D) V devět byl zase doma a četl až do dvou hodin do rána. Systematicky zpracovával soubor Henrikovy dokumentace.
- E) Mezi třetí a šestou hodinou měl vždycky volno. Tehdy se věnoval nakupování, praní, cestám do Hedestadu a jiným domácím pracím.
- F) Koncem února si Mikael navykł na následující režim, který jeho pobyt na Hedeby změnil v každodenní rutinu.

(S. Larsson, Muži, kteří nenávidí ženy)

- 18.1 _____
- 18.2 _____
- 18.3 _____
- 18.4 _____
- 18.5 _____
- 18.6 _____
-

max. 2 body

19 Přiřaďte k jednotlivým větným ekvivalentům (19.1–19.3) vhodné slovo (A–D) tak, abyste vytvořili dvoučlennou větu. Každé slovo můžete přiřadit pouze jednou:

- 19.1 Šálek speciální kávy. _____
- 19.2 Dům pro velkou rodinu? _____
- 19.3 Posilování jen pro muže. _____

- A) není
B) skvělý
C) potřebujete
D) připravme si

max. 2 body

- 20** Přiřaďte k vynechaným místům (*****) v jednotlivých větách (20.1-20.3) odpovídající slovo (A-D), přičemž každé slovo můžete přiřadit pouze jednou:

- 20.1 ***** termín zkoušek lze najít na webových stránkách školy. _____
- 20.2 K pravidlům klubu se může vyjadřovat každý ***** člen. _____
- 20.3 Vůz první třídy byl na rozdíl od minulého dne ***** na konci vlaku. _____

- A) řádný
B) řádový
C) řadový
D) řazený

VÝCHOZÍ TEXT 1 K ÚLOZE 21

mrož Za národního obrození přejato z r. *morž* a to z laponského *moršä* (fin. *mursu* tv.) onom. původu (napodobuje mroží hlas). Ze stejného zdroje je i fr. a angl. *morse* tv.
(Český etymologický slovník)

VÝCHOZÍ TEXT 2 K ÚLOZE 21

ZKRATKY, VYSVĚTLIVKY A ZNAČKY: r. ruský, fr. francouzský, angl. anglický, fin. finský, tv. téhož významu, onom. onomatopoický
(Český etymologický slovník)

VÝCHOZÍ TEXT 3 K ÚLOZE 21

onomatopoický onomatopoické (zvukomalebné) slovo, tj. napodobující svou zvukovou stránkou zvuky, např. hrčet

(Slovník cizích slov)

2 body

- 21** Které z následujících tvrzení vyplývá z výchozích textů?

- A) Slovo mrož má zvukomalebný původ.
B) Anglické slovo *morse* má neznámý zdroj.
C) Slovo mrož je přejato z francouzštiny a angličtiny.
D) Finské slovo *mursu* nemá stejný význam jako české mrož.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 22–27

Buď zdráv, Ludvíku!

Když teď uvažuji o tom, co ti k 85. narozeninám přát, tak se mi ve Tvém případě nechce sepisovat fráze o tom, že Ti přejí zdraví, štěstí, dlouhá léta, Boží požehnání, i když vím, že jsi s Pánem Bohem tak trochu rozhádán. Budeš se asi divit, že k Tvým 85. narozeninám blahopřeji i sám sobě, osudu, prozretelnosti a tak trochu i Pánu Bohu, že mé životní cesty se sice ne tak často, jak bych si přál, zkřížily s Tvými a že hoblík, který jsi mi daroval 7. 7. 1974 na rozloučenou a na cestu do exilu, mi v knihovně 37 let připomíná naše setkání den před tím, než jsem s rodinou opustil republiku.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není uveden zdroj výchozího textu.)

max. 2 body

22 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá obsahu výchozího textu (ANO), či nikoli (NE):

- 22.1 Ludvík je starý muž.
- 22.2 Autor textu se vídal s Ludvíkem často.
- 22.3 Ludvík dal autorovi textu do knihovny hoblík.
- 22.4 Autor emigroval 7. července 1974.

1 bod

23 Vypište z podtržené věty několikanásobný větný člen:

1 bod

24 Vypište z podtrženého souvětí přísudek jmenný se sponou:

1 bod

25 Ke kterému funkčnímu stylu lze přiřadit výchozí text?

- A) k odbornému
- B) k uměleckému
- C) k publicistickému
- D) k prostěsdělovacímu

1 bod

26 Které z následujících slov není cizího původu?

- A) exil
- B) fráze
- C) republika
- D) narozeniny

1 bod

27 Který z následujících úseků výchozího textu vyjadřuje přípustku?

- A) sice ne tak často, jak bych si přál
- B) než jsem s rodinou opustil republiku
- C) mi v knihovně 37 let připomíná naše setkání
- D) vím, že jsi s Pánem Bohem tak trochu rozhádán

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 28–29

Hvězdy pracují se záchrannou sítí; proto nám žádná nespadne na hlavu.

(R. Gómez de la Serna, *Co vykřikují věci*)

1 bod

28 Ve které z následujících možností je uvedena základní skladební dvojice?

- A) pracují se sítí
- B) hvězdy se sítí
- C) žádná nespadne
- D) nespadne na hlavu

1 bod

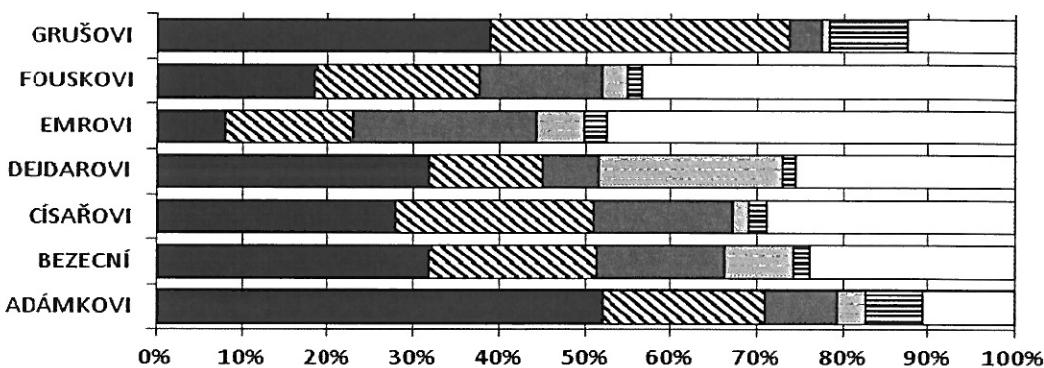
29 Změňte přívlastek shodný v textu na přívlastek neshodný:

VÝCHOZÍ GRAF A TABULKA K ÚLOHÁM 30–31

Žáci 9. B řešili v 1. pololetí projekt. Sledovali po dobu 4 měsíců výdaje sedmi vybraných domácností, za co utrácejí své peníze. Výdaje si proto rozdělili do 6 skupin. V lednu pak zjištěná čísla sečetli, spočítali průměr za 1 měsíc a domácnosti porovnali. Údaje v Kč zanesli do tabulky a strukturu výdajů v % do grafu. Při sledování struktury výdajů jim bylo jedno, kolik korun domácnosti utratily (vždy to bylo 100 %); zajímalo je, jakou část z celkových výdajů domácnosti tvořila jedna každá skupina výdajů (např. jaký podíl výdajů utratila domácnost za alkohol). Výsledky vidíte v grafu i tabulce.

STRUKTURA VÝDAJŮ DOMÁCNOSTÍ (V %)

	ADÁMKOVI	BEZECNÍ	CÍSAŘOVI	DEJDAROVI	EMROVI	FOUSKOVI	GRUŠOVI
POTRAVINY	12 400	12 800	15 500	12 600	9 800	9 000	7 600
BYDLENÍ	4 500	7 800	12 600	5 200	18 600	9 400	6 800
DOPRAVA A TELEFON	2 000	6 000	9 000	2 500	26 000	7 000	700
ALKOHOL A TABÁK	800	3 200	1 000	8 500	6 900	1 500	200
ZDRAVÍ	1 600	800	1 100	600	3 200	800	1 800
OSTATNÍ	2 500	9 500	15 900	10 000	58 200	21 100	2 400

max. 3 body

- 30 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s výchozím grafem a tabulkou (ANO), či nikoli (NE):

- 30.1 Nejvíce peněz za potraviny a bydlení utratili Grušovi a Adámkovi, nejméně Emrovi.
- 30.2 Ze sledovaných domácností utratí za alkohol a tabák nejvíce Dejdarovi.
- 30.3 Emrovi dají jen za dopravu a telefon více peněz, než Adámkovi či Grušovi za všechno.
- 30.4 Za bydlení a potraviny vydají sledované domácnosti v průměru třetinu svých výdajů.

VÝCHOZÍ TEXT 2 K ÚLOZE 31

Domácnosti důchodců se většinou vyznačují nízkými celkovými výdaji a vysokým podílem výdajů na bydlení a potraviny.

2 body

- 31 Uveďte, které dvě ze sledovaných domácností jsou nejspíše domácnostmi důchodců:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 32–34

Eliška Přemyslovna (1292–1330), manželka Jana Lucemburského, spanilá, v podstatě ale tragická postava našich dějin, žena, která žárlivě střežila odkaz Přemyslovců, nicméně neústupností, panovačnosti a často neprozírávými zásahy české věci příliš neprospívala. Jestli prožila smutné mládí, pak manželství s Janem Lucemburským nebylo o nic šťastnější a po řadě politicky zabarvených konfliktů skončilo ne sice rozvodem, ale naprostým odcizením.

(P. Hora, *Toulky českou minulostí*)

1 bod

32 Které z následujících tvrzení vyplývá z výchozího textu?

- A) Eliška Přemyslovna se zabývala politikou.
- B) Eliška Přemyslovna zemřela ve čtyřiceti letech.
- C) Jan Lucemburský se s Eliškou Přemyslovou rozvedl.
- D) Manželství Elišky Přemyslovny a Jana Lucemburského bylo šťastné.

2 body

33 Který z následujících výrazů vyjadřuje ve výchozím textu rozpor?

- A) pak
- B) jestli
- C) která
- D) nicméně

2 body

34 Napište synonymum ke slovu *spanilá*:

VÝCHOZÍ OBRÁZKY A TEXTY K ÚLOHÁM 35–36

(J. Davis, Garfield – Jím, tedy jsem)

1 bod

35 Který z následujících výroků nejspíše patří do prázdné bublinky na posledním obrázku?

- A) Mám Jona rád.
- B) Nějak mi není dobře.
- C) Právě proto obdivuju kočky.
- D) Možná moje stará osobnost zas nebyla tak špatná.

2 body

36 Napište jedním slovem, jak se cítí kocour na obrázku:

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 37–38

Ted' dojede k benzínce, těsně před sjezdem z dálnice na Humpolec, neví, jestli je to ta nejkratší cesta, koupí si ledový čaj a dá si na odpočívadle další cigaretu. Přitom si všimne od pumpy odjízdějícího motocyklisty a zase si vzpomene na Jiříka.

(P. Soukupová, *Zmizet*)

1 bod

37 Kterým z následujících způsobů bylo utvořeno slovo *benzínka*?

- A) skládáním
- B) zkracováním
- C) vytvořením víceslovného pojmenování z jednoslovného
- D) vytvořením jednoslovného pojmenování z víceslovného

1 bod

38 Napište, ve které osobě vypravěč vypráví příběh:

1 bod

39 Ve které z následujících vět je chyba v psaní velkých písmen?

- A) Jako malý kluk chodil do skautského oddílu.
- B) V Krušných Horách je lepší lyžování než na Šumavě.
- C) V centru města britští fanoušci zničili autobusové zastávky.
- D) Studia na Masarykově univerzitě zakončil úspěšně v roce 2010.

1 bod

40 Která z následujících vět obsahuje chybně utvořené slovo?

- A) Zformovaly se i jednotky domobrany.
- B) Snazšejí se nám to už nepodaří udělat.
- C) Takovou situaci nicméně nevyřešíme sami.
- D) Porodnost v posledních letech mírně stoupá.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.